

ZENTAI ELLENŐR.

Helyi és vidéki érdekű társadalmi és közgazdasági hetilap.

Szerkesztő és kiadóhivatal: Eötvös-utca, 516/a. sz. a. (a postától 5.) házban, hova a lapot érdeklő közlemények, hirdetések, az előfizetési pénzek és hirdetés díjak intézendők.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. — Egyes számok a szerkesztő lakásán és Zettin József ur kereskedésében 10 krért kaphatók.

Megjelenik
minden vasárnap.

Hirdetések:

Hirdetési díj egy négyszög-centiméternyi térért 4 kr. — Bélyegdíj minden egyes beíratás után 30 kr. — Nyiltér petitsoronként 20 kr.

†
Zenta leghívebb fia
Majoros István
meghalt december 11-én.

Tisztújító közgyűlés december hó 11-én.

I.

Schmausz Endre ur, Bács-Bodroghvármegye alkotmányos (??) alispánja f. hó 11-én az új közigazgatást már inaugurálta Zentán; az 1886. XXII. t. c. 77. §-át ad absurdum vitte. Az alispán ur nem tévhetné már ki azon kötelesség elől, hogy a városi házipénztárnoki állást, melyet Guelmio Alajos ur harmadfél év óta törvénytelenül bitorolt, végleg betöltse, a mondott napra tüzte ki a választást és közbotrányt s általános fölháborodást keltő módon töltötte be az állást. A bitorló mellé két strohmannt állított, azok a szavazás megkezdése előtt visszaléptek és az alispán ur a képtelen és méltatlan bitorlót egyhangulag megválasztottnak nyilvánította ki. — Kozics István ur óvást emelt az eljárás ellen, és óvását jegyzőkönyvbe vétetni kívánta; Kikircs János ur pedig szemébe vágta az alispán urnak, hogy ez nem választás. Hogy az ilyen erőszakoskodásnak tiszta indoka nem lehet, senki sem vonhatja

A „ZENTAI ELLENŐR” TÁRCÁJA.

A legujabb irodalmi eseményről.

Régi és nem méltánytalan panasza a magyar íróknak és kiadóknak, hogy a mi közönségünk a könyvvásárlás terén még most sem emelkedett arra a magas nivóra, a melyet a művelt külföldi nemzetek már régóta elértek; s hogy azok, a kik életpályául a magyar írósgót választották, még mindig a szegény Hamupipóke sovány hamupogácsáira vannak karhozthatva. A nagy, külső országi publikum — s ezek közt és első sorban a két ellenséges náció: a francia és német — fénynyel és dicsőséggel látja el a maga literatúrájának művelőit, s ott azok, kik egy jó novellát megírnak, mivel sem részesülnek kevesebb megbecsülésben, mint azok, a kik ő fölsége a császár vagy a souverain köztársaság nevében hoznak bírói ítéleteket.

E panaszban van némi igazság, de méltánytalan volna azt állítani, hogy az írók egészen hibátlanok. Bohemia országában sok a vigság, a kedélyesség, az ötletek vidáman sziporkáznak a levegőben, de a külföldi írók praktikus gondolkodását a magyar kollegák még eddig nem tanulták meg eléggé. Mert a közönség végre is mindent megvesz, a mire szüksége van s a jó téli bundáért, meg a kényelmes fürdőszoba berendezéséért nem sajnálja a ropogó százásokat; de a könyvek talán öt forinttal sem szerepelnek a legtöbb háztartás budgetjében. Eppen az a baj, hogy a közönség nem érzi a szükségét annak, hogy magyar könyveket vásároljon. A Jókai és Mikszáth műveit megveszi, meg egynehány humorisztikus kalendáriumot is; az érdekesebb röpiratok a legelső napon elfogynak, s egy-egy pikánsabb regénynek a legeldugottabb faluban is akad áldozatkész olvasója. Szóval, minden olvasmány, a mi a közönség kíváncsiságához, idegeihez szól, azon-

kétségbe. — Majd megmondom a jövő alkalommal krisztkindli fejében. Ennek az erőszakoskodásnak még csattanós vége lesz, mert a függetlenségek szívós emberek, és már többször megmutatták, hogy a mindenható megyével szemben is képesek győzni. — Az eljárás további jellemezését a jövő alkalomra halasztani kényszerülvén, ezuttal csak a közgyűlés lefolyását adhatom.

II.

Boromisza János polgármester 1/11 órakor megnyitván a közgyűlést, előterjeszti, hogy az alispán a mai napra tüzte ki a részleges tisztújítást, ennek megejtése végett Zentára érkezett, kit a megjelenésre fölkérendő, küldöttség menesztésére hívja föl a közgyűlést. — Kiküldettek Ifkovics Márk, Mester Lajos és Vuits Vazul. — 1/11 órakor az alispán a teremben megjelenvén, eljenzés köszöntötte, és kit a polgármester a következő szavakkal üdvözölt: „Nagyságos Alispán ur! Van szerencsém jelenteni, hogy a képviselőket meghívtam és azok meg is jelentek.” — Az alispán a következőképen válaszolt: „Örömmel vagyok az önök körében, hogy fontos ügyet intézzék el. Meg vagyok győződve, miszerint bölcs belátásukkal engem arra segítenek, hogy alkalmas embereket fog a város tisztviselőül kapni, tényleg olyan egyéneket fognak választani, kik rendes, becsületes, odaadó hivatalnokok lesznek. Azért arra kérem föl a m. t. képviselő urakat, miszerint ugy egészítsék ki a tisztikart, hogy pótmunkaerő alkalmazásával a kiadást ne szaporítsák. Azt hiszem, ebben a reményemben nem fogok csalatkozni, üdvözlöm a képviselő urakat. — Mindenek előtt sziveskedjenek két vagy négy

bizalmi férfit választani.” — Megválasztottak: Flesch József, Mester, Vass József id. és Vuits Vazul. — Alispán: Sziveskedjenek két kandidáló tagot választani. — Megválasztottak: Ifkovics és Kozics. — Alispán: Törvényadta jogomnál fogva magam részéről kinevezem Brestyánszky Kálmán és Lukacsevics Ignác urakat. A kandidáció megejtése végett visszavonulunk, sziveskedjenek türelemmel várakozni. — A kandidáció sokáig tartott, 1/12 órakor a bizottság a terembe lépett és az alispán előterjeszti, hogy Guelmio Alajos, Elek János és Boros János kandidáltak a pénztárnoki állásra, és nyomban fölolvasta a két utóbbinak visszalépoló nyilatkozatát, és Guelmio egyhangulag megválasztott pénztárnoknak nyilvánította. — Kozics: Óvást emelek az eljárás ellen, mert a törvény értelmében visszalépés esetén új kandidáció ejtendő meg. Óvásomat jegyzőkönyvbe vétetni kérem. — Alispán: Be fog vétetni.

Alispán: A II. számvevői állásra kandidáltak: Branovácsky Csedomily, Ormos Kálmán, Mihályi Vince és Horváth Gyula. Minthogy 10 képviselő név szerinti szavazást kért, azt ezennel elrendelem. — Branovácsky és Mihályi visszalépvén, az azokra beadandott szavazatok nem fognak figyelembe vétetni. — Beadott 133 szavazat, melyek közül Horváth Gyulára 75, Ormos Kálmánra 58 esett, és így 17 szavazat többséggel Horváth Gyula választott meg II. számvevőnek.

Alispán: A megválasztott tisztviselők le fogják tenni az esküt. — Kikircs János: Egyiket nem választottuk. — Alispán: Rendre utasítom. (Ez a jelenet azt bizonyítja, hogy a zentai képviselők nem szittya magyarok, mert ha azok volnának, eldöngik: Eljen Kikircs!!) Guelmio és Horváth letéven az esküt, a tisztújító köz-

nal megnyerte a csatát, mert a szeszélyes publikum főképen egy genre-nak ellensége: annak, a mi érdektelen és unalmas.

Lám, az ujságokat, melyeknek közleményei közvetlenebb, izgatóbb hatással vannak az olvasókra, a napilapokat, melyeknek száma éppen nem csekély, a mi közönyös publikumunk is végigbetüzi, s ha Majsahton vagy Pákozdsz. Tamáson a hófúvás következtében egy nap elmarad a postavonat, a legmögörvább komposzesszor is idegesen dörmög a szakálába, mivel az ebédutáni feketét ujság-garnirung nélkül kell elköltenie. Szóval: érzi, hogy a rendes ujságjára szüksége van s ha egy nap le kell mondania az élvezetről, egész nap kedvetlenül jár-kei s még a Paskievics sem izlik, a mit a tiszteletes urnál játszanak.

Ezért megingathatatlan az én abbeli meggyőződés, hogy az olvasóknak a heti-lapokat s a külföldi illusztrált revueket is ki lehetne szedni a kezeikből, ha ugyanannyi árért jó magyar közlönyökkel állanának elő azok, kik az ilyen munkára hivatva vannak.

Ime, micsoda szép sikert ért el már a legelső mutatószámommal a Kiss József új hetilapja: „A Hét”, mely a mult csütörtökön a főváros minden ujságelárusító helyein ott díszelgett; de alig egy fél óráig, mivel a lapot a legelső percekben elkapták. A fővárosi közönség a megjelenés első napján több ezer példányt vett meg a szivartózdékben és a könyvkereskedőknél. Az előfizetések, mielőtt még a fölhívások szétküldettek volna, csak ugy özönlöttek az akadémia könyves boltjába. Szóval: „A Hét” dominálta a hetet. A közönség — nők és férfiak egyaránt — alig beszéltek egyébről, mint a pompás új hetilapról, mely a francia heti szemlék, a „Revue illustrée” díszét, eleganciáját akarja meghonosítani a magyar időszi literatúrában. Miért ez a nagy, ez a szokatlan siker? A felelet egyszerű: a közönség érzi, hogy erre az új hetilapra, mely a helyes nyomot azonnal megtalálta, mely — a nélkül, hogy a nagy nevek kultuszát üzné — kitűnő írók-

tól hoz közleményeket, mely a keletkező hetilapok primitív belső és külső kiállításától finoman eltér, a jól szimatoló, finom érzékű közönség egyszerre megérzi, hogy erre az új heti közlönyre szüksége van.

A külső sikerrel tökéletesen egy színvonalon állt a belső is, s a napi sajtó oly zajos elismeréssel fogadta ezt a csinos közlönyt, a minőnek hosszu évek óta nem volt párja. Az allegorikus nőalakokkal díszített halványzürke boríték, melyet az ország legkedvesebb szöke asszonyának, a Márkus Emiliának érdekes alakja díszít — a fiatal Faragó genialis tollából — mindenütt köztetsést vívott ki. A lap — eltérve az eddigi magyar ujságoktól — első helyen eleven heti Krónikát közöl, a külföldi hasonló revuek mintájára, tisztelvén az aktualitást, a mi hetilapnál végre is nagyon fontos dolog. Persze, ez a Krónika nem erőszakos, drótra fűzött gyűjteménye a szenzációsabb heti ujságoknak, hanem gondosan, finom gunynyal írt heti szemle, mely a lefolyt napok általános hangulatát igyekezik megtalálni s a publikummal is megtaláltatni. Ezután politikai apróság következik, ugynevezett entrefilet, de humorosabb kiadásban. Bartók Lajos egy kis verse után gróf Csákynának, a közoktatásügyi miniszter nagyműveltségű nejenek (ki Dahn Felix egy nagy regényét valódi poezissal fordította magyarra) eszmegazdag cikke következik a „Salon-élet”-ről, mely a napi sajtóban egész napig alant idézett elő. A fölvetett kérdést — a megalapítandó salonok ügyét — e cikk révén vezércikkben, tárcákban vitatták meg, s az érdekes eszmecserének még bizonyára lesz folytatása. Dóczy Lajos, ki a külügyminiszteriumban viselt előkelő hivatala dacára, oly pompás csamegékkel szokta megajándékozni az irodalmat, egy mulatságos tévedést ír meg, melynek folytán ő egy napig abban a véleményben volt, hogy a m. t. akadémia tagjai sorába választotta. Ez a tárcá maró szatira az akadémia ellen, a melyet bizonyára mosolyogva olvas el mindenki. Jókai Mór egy elbizakodott

gyűlés 1/4 órákor beveződött az alkotmány csúfjára, és a képviselők ott hagyták az alispán urat, mint Szent-Pál az oláhokat: egyetlenegy eljen sem hangzott.

Közgyűlés november hó 29. és 30-án.

(Folyt.)

Kiadási tételek.

A tisztviselők tetele 9367 frt 45 kban, a szolgaszemélyzeté 2634 frt 36 kban, az egészségügyi személyzeté 765 frt 3 kban elfogadtatik. A vallásügyi személyzet tételénél Kozics 10 frt hibát fűz föl és így a tétel 2271 frt 42 krra igazítottatik ki, az okt.-ügyi személyzet tetele 9353 frt 21 kban, az adóvégrehajtásé 7 frtban állapítottatik meg, az iskolai bérletek tetele Kozics indítványára 65 frttal leszállítottatik és 480 frtban állapítottatik meg; az iskolai szükségletek címe 889 frt 91 kban elfogadtatik; a köz- és iskolai épületek fenntartása címénél felszólal Szabó László és megjegyzi, hogy ilyen munkálatok elrendelésére nem a mérnök, sem a tanács, hanem a közgyűlés illetékes és kimondatni indítványozza, hogy a polgármester és a tanács a jövőben összevéve 200, illetőleg 500 frt utalványozására jogosított, nem pedig ilyen részletekben, ezeket is csak részletekben és a közgyűlés utasítása folytán utalványozhatja, mikor az összeg kimerül, mindannyiszor bejelentendő és újabb fölhatalmazás kérendő, munkát pedig csakis a közgyűlés rendelhet meg; az eddigi eljárás törvénysértés, elkallódik 1000—1000 frt és 300 frtot a címen töröltetni indítványoz; elfogadtatik és 451 frt 25 kr vétetik föl. Az irodaszerek címe alatt fűzött 374 frt 50 krból 100 frt töröltetik.

A napidíjak címénél Szabó kérde: vajjon van-e közgyűlési határozat a napidíjakok alkalmazását illetőleg? Ujlag hangsúlyozom, hogy a polgármester 200, a tanács pedig 500 frt utalványozhat részletekben, mindannyiszor utólagos jelentés tételének kötelezettsége mellett; ha kimerül a megszavazott összeg, és szükség van rendkívüli közgyűlés hívandó össze. Eddig a tanács rendelkezett a költségvetés fölött és nem a képviselőtestület. Ez nincsen rendjén. — Kozics: Sőt neheztelnek, ha fölvilágosítást kívánunk. E címből 400 frtot töröltetni indítványozok, tehát fűzöttetik 1236 frt, bélyeg, posta, hírlap címén 50 frt, fűtítésre 1669 frt 50 kr, a világitásra 1328 frt 75 kr. A járdák kérdését Gyergyovánszky elejtetni indítványozza, miután a járdánál a legfontosabb az alap, télen pedig jó alapot nem lehet vetni, töröltetik; a községi háztartás címénél a csikók beszerzésére előirányzott 180 frtot a rendőrkapitány a szűk pénzügyi viszonyokra való tekintetből töröltetni indítványozza, töröltetik. — E címnél Szabó megjegyzi, hogy háztartást lehet 1000 és 5000 frtból vinni. Ismételve hangoztatom,

impresszionista festőről mond el ragyogó humor történetet, míg Kiss József legújabb balladáját közli: a „Roboz Agnes“ megható történetét, a mi kétségkívül az idej koncertek, fölolvastó-esték piéce de resistance-a lesz. Am olvasták-e önök a Jászai Mária cikkét, a „Théâtre paré“-t, ezt az egyszerűségében is megindító, valódi művészettel előadott kis epizódot, mely e csodálatos asszonyt új, megragadó oldalról tünteti föl, mivel sem kisebb hatással, mint az, a melyik az ő színpadi szerepléseit kísérni szokta. Pulszky Ferencről e fűzet művészeti cikket közöl, s vannak rovatai az irodalom, művészet, sport, divat, sőt a társnyok részére is. Szóval, ez a lap kitűnő érzékkel van megszerkesztve, s ez a kulcsa ama nagy hatásnak, a melyet már első számával földezett.

A közönség mindenesetre hibás abban, hogy a magyar könyveket nem vásárolja eléggé, mivel a mi irodalmunknak — mely a fejlődésnek most csak az első stádiumában van — nagyon is szükség van arra, hogy a keletkező tehetségeket fölkarolják és pártfogják. Sajnos, úgy áll a dolog, hogy a mi elbeszélői íróink nagy része nem képes kiadót találni, s a ki kap is, ritkán vág zsebre több honoráriumot, mint a mennyiből egy tisztességes új kalapot megvehet. Ez minden esetre nagy hiba, mivel azok, a kikben tehetség és ambíció volna, elriasztatnak attól, hogy irodalmi művekkel föllépjének. A praktikus gondolkodású emberek — ha érznek is magukban írói geniét — inkább olyan pályát választanak, a melynél nem ures dicsőséggel, hanem a nemzeti bank kitűnő kék és zöld utalványaival — köznyelven: bankókkal — adnak kifejezést amaz elismerésnek, melyet az igazi érdemek kelteni szoktak. Lángoló és rebellis lírai versek szerzői nálunk tűzkár-biztosítási kötvényeket kénytelenek kitölteni, s az íhlet magasztos perceit prózai rovarcsalások követik. Pedig addig, míg az irodalom nem ad valódi kenyert a munkásainak: nem is lesz valódi irodalom.

hogy a polgármester 200, a tanács 500 frtnál többet nem utalványozhat: ha szükség fordul elő, kérjen fölhatalmazást a közgyűléstől: 400 frt töröltetik és így a cím 330 frt.

A kórház címénél felszólal Szabó, mondván: Nem botrányos eljárás: drága gyógyszereket praescribálni? A ki szegény, gyógyíttassa magát bábérlevéllel, hiszen én is leányomat házilag orvosoltattam. Bolond ember, a ki többet költ, mint a mennyi telik. Utasítsák az orvos, hogy olcsó orvosságot írjon, ha a drága nem okvetlenül szükséges. — Gyergyovánszky: Az életben nem egyszer történik meg, hogy a betegségnek a ver tisztításával lehet elejét venni. 25 kr áru orvossággal 6 embert is meg lehet orvosolni. Pl. Brandt 70 labdacost ad 70 krért, magamon tapasztaltam, hogy két szem használ, és csak 2 krba kerül. A szegény-ügyi és betegápolás címéből 200 frt töröltetik, a mezei és réti gazdálkodás címénél 400 frt helyett 25 frt vétetik föl; a közkutakra előirányzott 100 frt töröltetik; az állami adó címe 2707 frt 81 krral emelitik. E címnél Szabó megjegyzi, hogy az adóügyi tanácsnok szakértő, de hibásak a kivetők, pl. rám egy negyedre 45 frttal több adót vetettek ki, mint kellett volna: ha ez velem megtörténik, mennyivel inkább megtörténik másokkal. Azért utasítsák a tanácsnok, hogy szerezzen meggyőződést, vajjon helyesen van-e az adó kivetve? A tétel 6687 frt 45 krral elfogadtatik. Az erdőtenyésztés címénél Kozics megjegyzi, hogy a töltés mellett a favágás költségeit a vállalkozónak kellene viselni; mert a terrenum előkészítése az ő kötelessége. — Dudás jegyző megjegyzi, hogy az elfogadott terv szerint csinálják, Zenta maga akarta a maga töltését készíteni, de nem engedték meg, most azt kívánják, hogy a város készítse elő a területet. — Erre polgármester 2/8 órákor a közgyűlést másnapra fölfüggesztette.

November 30. D. e. 1/410 órákor polgármester megnyitván az ülést, mielőtt a tárgy megszaktat fonalát fölvette volna a közgyűlés, előterjeszti, hogy a 16-ik kiadási tétel töröltetik, mert a járdajavítást a mai napon beszüntettetik, és csak az eddig végzett munka költségeit utalványozza. — Kozics megjegyzi, hogy ez nem rend, a mit tegnap elfogadtott a közgyűlés, azt ma nem lehet törölni, inkább a rendkívüli címnél kell módosítani. — Mester kérde a tanácsnoktól, hogy miért magasabb az adó az idén, mint tavaly volt? — Lukásevics István: Az idej előírás nagyobb, mint a tavalyi, mert a regále-adó emelkedett. — Kozics kérde, vajjon az adóügyi tanácsnok fölügyel-e arra, hogy az adó helyesen van-e kivetve? — Lukásevics megjegyzi, hogy minden adó alá eső tárgy bejelentetik, és az adóhivatal kiveti az adót, meggyőződött, hogy helyesen. Tudomásul vetetik.

A tegnap megkezdett tétel folytatólagos tárgyalása előtt polgármester megjegyzi, hogy annyi jövedelme lesz a városnak a faeladásból, a mennyibe a vágatás kerül. — Kozics: A legnagyobb aggyalomnak vagyok kénytelen kifejezést adni a gazdálkodást illetőleg. Szabó ur több ízben hangsúlyozta, hogy a polgármester 200, a tanács pedig 500 frton fölül ne utalványozhasson; itt 2000 frt forog kérdésben, és még sem jelentették be. Azt elhiszem, hogy a kiadás megterül, de bevezett ténynek állvány szemben, emberiségi szempontból nem akadályozhatjuk meg, hogy a szegény munkások kifiztessenek. Csakis azt nem vagyok képes belátni, hogy mi indíthatta a tanácsot arra, hogy ilyen nagy készpénzbeli kiadást eszközölt előleges bejelentés nélkül. Azért azt indítványozom, hogy a munkások fiztessenek ki, de minden további kiadástól a tanács tartózkodjék. Az ármentesítő bizottság tagjai pedig járjanak utána, vajjon a favágatást a város köteles-e eszközölni? — Polgármester: A város köteles a töltést kiépíteni, tehát a fák eltávolításáról is gondoskodni köteles a miniszteri rendelet értelmében. — Kozics: Dudás jegyző ur jelen volt a közgyűlésen, emlékszik-e arra, vajjon a társulat, vagy a város köteles a fákat eltávolítani? A vállalatnál kötött helyes szerződéssel a város megszabadulhatott volna ettől a teherrel. — Dudás: Ha a közseg elmulasztja, a társulat hajtja végre a rendeleteket. — Kozics: Ennél a kérdésnél kellett volna mozogni a városnak, hogy a fákat a vállalat távolítsa el. — Polgármester: A társulat utasította a várost. — Kozics: Az úgy nem volt itt tárgyalva. A tényt elfogadom, minthogy másképp nem tehetek, de a jövőre nézve az ilyen helytelen eljárás ellen óvast emelek. — Gyergyovánszky: Sok fat kívágtak, melyeket fölsőbb rendelet folytán ültettek; az ilyen eljárás abszurdum. A töltést sokkal jobb innen építeni, mint tulnan, most úgy járnak el, mint az, ki a téglafalat lerombolja és vályogfalat ver. Még azt sem tudjuk határozottan, hogy kinek kötelessége a fák eltávolítása; nem gyanúsítok senkit, de a kedvezés tünete világosak. Azt kérdem: miképp intézkedik ez érdemben a szerződés? — Flesch József: Ad-

jon Kozics ur fölvilágosítást, ő tagja az építőbizottságnak. — Kozics: Én elleneztem a munka kiadását a szerződés megkötése nélkül, de csaknem gany tárgyává tettem, doktoros írásnak minősítették beadványomat, mely a „Zentai Ellenőr“-ben is megjelent, a familiáris eljárás szokására hivatkozva, egyedül lévén, leszavaztak; én megtettem a magamét, az Ellenőrben is igazoltam magamat. Ma sincs szerződés és a legrendetlenebb módon folyik a százezrekbe kerülő munka. — Papp: Régi erdő helyén épült a töltés, a gyökerek is kiirtandók. Csak öt méterre vágattak ki a fák, de minthogy nincs elégséges föld, tovább kell irtani. — Braun Samu sok kakastojást nyelhetett, mert folyton kukurikol, fölöslegesnek mondta az egész beszédet. — Kozics: A polgármester ur a tanum, hogy a vállalat köteles szerződést kötni; ezt kívántam, de leszavaztak. A tanács utasítsák, hogy a társulatnál tegyen lépést, miszerint a vállalattal szerződést kössön és azt ide terjessze be. — Polgármester: A hirdetményi föltételek fölöslegessé teszik a szerződést, melyet maga a hirdetmény potol, csupán a bélyegkötség megtakarítása céljából nem kötetett szerződés. — Kozics: Ha van olyan képviselő, a ki a szerződést fölöslegesnek tartja, akkor ünnepélyesen leköszönök a bizottsági tagságról. — Mester: A miniszteri rendelet értelmében a töltés-építés kötelezettsége alól nem szabadulhatunk, hanem a favágatás terhétől az által menekülhetünk, ha felébol eszközöljük. — Horovitz számvevő: Tudomásul vette Kozics ur a tényt? Eddig 2430 frt már ki van adva, még legalább is 2—300 frtra lesz szükség, azért tessék intézkedni. Ezzel a kiadással 3000 frt bevétel áll szemben. — Vass: A társulaté lett volna a fa, ha ő vágatja, minthogy a kiadás megterül, megnyugodnam az eljárásban. — Hevér Sándor: A faeladáshoz olyan embereket küldjének ki, hogy megnyugodhassunk, nehogy ismét fölülbírálókat kényszerüljünk kiküldeni. — Braun Samu kukurikol. — Kozics: Ott is van gyűlés. — Braun: Nekem is van jogom beszélni. (?? Szerk.) — Kozics: Megkerestetik az elnökseg a szerződés betérjesztésére. Elfogadtatik.

(Folyt. köv.)

Különfélek.

— A „Zentai Ellenőr“ szerkesztő- és kiadóhivatala Eötvös-utca 516/a. sz. a. (a postától 5.) házban a kapu alatt jobbról van. Közlemények a legközelebbi számba legkésőbb **pentek est 6 óráig** fogadtatnak el. A szerkesztő hivatalos órái délelőtt 10—12-ig, d. u. 3—5 ig. Ezen idő alatt szívesen fogad mindenkit. Különböző közlemények és ertesítések posta-szekerünkbe is betenethetők.

— T. munkatársaink és általában mindazoknak szives figyelmébe, kik lapunkban valamit közölni szandekoznak. Díjtalan közleményeket csakis csütörtök est 6 óráig, pénteken est 6 óráig pedig csakis fizetett közleményeket fogadunk el.

— Örvedetes hír. Kossuth magyar honpolgár marad. Ezt olvastuk ugyanis a „Budapest“-ben: „A függetlenség és 48-as part nemes es kitartó küzdelme ma (decemb. 11.) olyan karacsonyi ajándékot szerzett a magyar népnek, a melynél becsesebb, dragabb semmi sem lehet a világon. Megtartotta, kivívta számunkra azt a dicsőséget, hogy továbbra is Kossuth Lajos honfőtársainak vállalhatjuk magunkat. Raszorította Tiszat arra az ünnepies formában tett kötelező igeretre, hogy a honossági törvény s nevezetesen annak 31. §-a módosítása vegett legközelebb törvényjavaslatot fog a képviselőház elé terjeszteni.“

— † Lapunk első helyen tudatjuk t. olvasóközönségünkkel, hogy Zenta város legnivebb fia, egykori főbiraja es több ízben országgyűlési képviselője t. hó 11-en Bpsten jobolre szenderült. Született 1826. aug. 3-an, atyja volt Peter es anyja Ujváry Anna. Eltemettetett Zentan, szombaton delelött nagy reszvet kisereteben. Az elköltözött kebleben a legnemesebb es legigazabb szivet viseite, melyet Isten valana teremteit. Minden szepnek, nemesnek es jonak lelkes es aldozatkész partfogyója volt. Polgártársai érdekeinek elmozdítására min denkor keszen volt, szülőföldjének jóletet saját megtartásával is megteremteni törekedett. O alapította a zentai es az általános takarekpenzárt, de legnagyobb érdeme a nepiskolák letesítése; igazsagszeretete pedig közmondássá vált Zentan, ezért szerette ot a zentai nep annyira, mint senki mást. Az o neve egyenlo volt a nep előtt a „függetlenség“-gel, mert nálánál csakugyan aligha volt es van inkább függetlenségi szeles es hazában. 48—49-ben olyan betegsege esett, melyben 40 evig szenvedett. E lapok szerkesztójének ő volt a zentaiak között a legjobb embere, azért legnagyobb is a mi gyászunk. A legjobb

hazafinak, a legnemesebb emberbarátnak fényeskedjék az örök világosság!

Nagy kitüntetésben részesültünk. Fenyvessi Ferenc országgyűlési képviselő ur, a mérsékelt ellenzék kiváló tagja, az országház legjobb szónokainak egyike, megküldte „Széchenyiről és Deákról“ című ünnepi beszédét, melyet Veszprémmegye 1889. december 1-én tartott díszgyűlésén, Széchenyi István és Deák Ferenc arcképeinek leleplezése alkalmából mondott. Oly kitűnő, hogy méltán sorakozik Kőlcsey és Eötvös emlékbeszédeivel. Jóllehet, akkor kaptuk, mikor annyira el voltunk foglalva, hogy még meghalni sem értünk volna rá, még is rögtön elolvastuk, előérezvén, hogy ritka élvezetben részesülünk. És nem is csalódtunk. Fogadjá m. t. képviselő ur a kitüntető figyelemért és a nyújtott legnemesebb élvezetért legforróbb köszönetünket.

Czifrusz Ferenc ur, Bács-Bogroghyermegye tanfőügyelője vasárnaptól csütörtökig Zentán tartózkodott, bizonyára az iskolákat vizsgálta meg. Abból az el nem tagadható tényből, hogy több ízben tett látogatása dacára abnormis állapot uralkodik tanügy dolgában, nem kucsolhatunk valami vérmes reményt, mintha ezuttal örvendetes eredménye lenne látogatásának, mert azokkal szóba sem állt, kik meg tudnák és meg mernek mondani: mi a legnagyobb betegsége a zentai tanügynek.

F. hó 9-én (hétfőn) ismét a városban láttunk egy szállási tanítót. Ugy látszik, a tanítóknak csakugyan nincs gazdájuk. Az már nem is botrány, hanem cudarság, a mit egyik-másik tanító művel.

Az alispán ma egy hete az esti vonattal érkezett Zentára és elment csütörtökön reggel. Nem csak a reszleges tisztujtás, hanem több rendbeli vizsgálat megejtése végett is jött ide. Nekünk különösen kettőről van tudomásunk a) Ormos (Bergel) Kálmán denuncialta a központi választmányt, mintha egyeseket becsmérszett volna a választók névjegyzékébe. Az alispán azonban lényegbe vágó hibát nem konstatait. A vádaskodó pedig meggyőződhetett, hogy a gonosz indulat rossz tanacsadó, éppen patronusanak okozta a legnagyobb kellemetlenséget és ezzel magát erdemetlennek bizonyította pártfogására. Hogy okult-e a protektor, a jövő meg fogja mutatni. b) A körkémence ügyében tartott az alispán vizsgálatot, az eredmény azzal a reménnyel kecsegtet, hogy Zenta megszabadul a múttól és Grundböcktől. Per mopsz arról is értesült az alispán, hogy a városháza uzsorás garázdálkodik. De hogy arról értesült-e, hogy az egyik árvaszéki ülnök hivatalat berbe adta, és hogy a főfüggesztett árvaszéki ülnökökkel szemben intézkedett-e és miképp, nincsen tudomásunk. Pedig ellene f. hó 12-én is nagyon csunya panaszt emeltek az árvaszék elnökénél.

F. hó 12-én központi választm. ülés volt, melyen fölolvastatták a Curiának határozata, mely szerint Mikosevics József fölebbezésével elutasították, azaz hogy az 1890. évi választók névjegyzékébe nem vétették föl. A jövő évi választók száma 1812. Az a körülmény, hogy eddig soha sem volt ennyi választó, és hogy csakis egy ember élt fölebbezéssel, s az az egy is visszautasított, a központi választmányának legszebb bizonyítványa. De azért mégis találkozott valaki, a ki denuncialásra vetemedni nem átkodott.

A rendőrkapitányság szíves figyelmébe. A házak előtt a járdákat nem hintegetik be, minek következtében már is több szerencsetlenség történt. Szigoruan kell a házigazdákat kötelességük teljesítésére szorítani. Kár a kisbírákat azért ióttatni-futtatni, hogy figyelmeztessék a könnyelműeket, hanem egyszerűen meg kell őket bírságotlani.

Panaszt vettünk, hogy az ókánizsai utat a főgyész kertje alatt kukoricaszárkupaakkal csaknem elzárták és a kicsik majdnem az arokba fordulnak. Az ilyen visszaelés meg nem engedhető.

A zentaiak nemcsak elég drágán fizették meg a vasutat, de a pálya ház miatt az idegenek gunyolódásait is kényszerülnek zsebre rakni. Ma egy hete egy igen előkelő szabadkai urhölgy tyukólnak mondotta a pályaházat, ferje pedig azt mondta, hogy ilyen még Kukutyinban sem lehet találni. Ugyanezen a napon a szabadkai reggeli vonat 7/7 óra helyett csak 1/4 órákor érkezett meg, mert a rozoga mozdony utközben megtagadta a szolgálatot, és Szabadkáról kellett másikat requirálni.

F. hó 17-én (kedden) ismét közgyűlés lesz, tárgya a virilisták névjegyzékének kiigazítása.

Farsang. A „Zentai önkéntes tüzoltóegylet“ kebeleiből nyert értesítés folytán tudatjuk olvasóinkkal, miszerint az ideai farsang első táncvigalmát jövő év január 11-iken a nagyvendéglő dísztermében a „Zentai önk. tüzoltó-egyl.“

fogja rendezni. Nagyon kívánatosnak tartjuk, hogy az egylet megcsappant pénztárára való tekintetből minél látogatottabb legyen és ajánljuk a mulatni vágyó közönség szíves figyelmébe.

Jajli Ferkót folytonos inzultusai miatt f. hó 10-én egy uriember fölmagasztalta, háromszor sóskaizú pampuskájára csapván. Ebből az incidensből ugyanazon nap estéjén a függetlenségi kör választmányi ülést tartott, Ferkó, nehogy menesztessék, elcsapta magától a függetlenségi kört.

Temetés botrányával. F. hó 12-én temették Fereczy Lukács 14 éves leányát. A szülők és a megboldogult barátai azt kívánták, hogy a gyászmenet a főtcán vonuljon a temetőbe és már el is indult, de Rác káplán megcsöknyösödött és a gyászkozsit visszafordítani parancsolta és a közönség a gidres gödrös mellekuteákon kényszerült csetleni-botlani. Az a pap, ki még ilyen kegyeletet szolgálat alkalmával is közbotrányt idéz elő, bizonyára méltatlan állására. Meddig fogja még az érseki hatóság a zentai közönséget ezzel a végig üres széllal bélelt tökfilkóval boszantani?

Beküldetett. Intésül gazdatársaimnak. Megegyeztethető-e a tisztességgel az az eljárás, melylyel a zentai gazdakör pénzre szert tenni törekszik? Engem ugyanis, jóllehet a gazdakör küszöbét soha át nem léptem, de mivel Tóni öcsém tudtom és beleegyezésem nélkül beiratott, hat forintot fizettem egy ízben három évi tagsági díj fejében, mégis bepöröltek két évi 2 frt tagsági díjért, ugyanezt cselekedték József testvéremmel is, jóllehet 3 év óta ágyban fekvő beteg. Az ilyen pénzszerzés mód aligha még becsületszámba. Ha már éppen könyörödományra szorultak, jöjjenek ki hozzám a szállásra, telik egy veka arpa, de ne hurcoljanak a bírósághoz. Kálmár István.

A „Zentai Iparos Olvasó-Egylet“ december hó 15-én d. u. 3 órakor saját helyiségében rendezte hí nagygyűlést tart, melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja az elnökség. Ez alkalommal fölemlítjük, hogy az olvasó egyesület f. évi október 30-án új tisztségviselőket választott, mi által az egyesület új életnek és lendületnek örvend. Ez az egyedüli egyesület Zentán, melynek nem célja a politika üzése, földadataul csakis az iparosok szellemi képességének fejlesztését tűzte ki. Az egyesület elnöke Sik Frigyes, alelnöke Kovacevics József, jegyzője Sétáló Sándor, pénztárosa Koucz István és könyvtárosa Hürketz István.

Egyik szomszédunk, a jobbik, erősen tagadta, hogy hivatalt vadász. És már is az első alkalmat megragadta, hogy hivatalba juthasson. No de kötözni való bolond volna, ki arról az individuámról szótartást tételne föl, ki legnagyobb jóltevője ellen utonálló haramia módon képes volt eljárni.

Az erkölcsei omnibusz megválasztotta az utonálló haramiát háznagnak. De gustibus non est disputandum.

Képzeltet meghaladó szemtelenség az, hogy az önkézüleg gyártott oklevél alapján tanítónak megválasztott Harsányi János lapszerkesztésre vállalkozott és tisztességről, becsületről beszél.

Ifkövics Márk ur vendéglői helyiségét a berendezéssel együtt haszonberbe adni szándékozik. Az utcai rész áll 5 szobából, konyhából, és udvari rész egy szobából, konyhából. Van istálló, jégverem.

A legtökéletesebben érlelt s legtisztábban kezelt pergetyűzött méz kapható György Alajosnál, kigyó-utca 239. sz. alatt.

Karacsonyi és ujévi ajándékok. Stieber Peter hid utcai üzletében a legújabb stílusú ékszerek kaphatók a legjutányosabb árakon. Arany és ezüst órák, láncok, karcsatok, gyűrűk, melltűk, brossok, evőeszközök. Minden tárgy a hivatalos fémjelzovel el van látva. Nagy választékban tajtpipák és szópókák. Valódiságukért Stieber szavatosságot vállal.

Gubriczky Jánosnak a főtéren levő cukrászdájában karácsonyfa-díszek, cukorkák, finom teasütemény és köhögés ellen Ackermann-féle cukorkák kaphatók.

Börnyereg megvételre kerestetik, kinek ilyen eladó van, szíveskedjék e lapok szerkesztőjének tudomására juttatni.

S z i n é s z e t .*

Szintársulatunk működésének második hetéről megemlékezve, első sorban föl kell említenünk a műsor előnyös változását, melynek megállapításánál ez idő szerint keltő figyelemben részesültek a színműirodalom komolyabb s magvasabb termékei is. — Másodsorban azonban

* Első része tárgyhalmaz miatt mult számunkból kimaradt. Szerk.

nem hagyhatjuk megemlítés nélkül azon körülményt sem, hogy az előre megállapított műsor a szintársulat egyik elsőrendű tagját ért családi gyász folytán rögtönösen és erőszakosan változást szenvedvén, hirtelen előrántott darabok előadásán jórésben észrevehető volt, hogy reájuk csak később került volna a sor. E váratlan esemény folytán keletkezett zavarokkal és nehézségekkel azonban mégis várakozáson fölül jó sikerrel küzdött meg a társulat: jobb erői teljes erővel s buzgalommal törekedtek e zavart s nehézségeket a közönség szemei elől eltakarni s ebbeli törekvésüket jó részben siker is koronázta.

A két hét színi történetét a következőkben adjuk:

M. hó 30-án (szombaton) bérletszünetben, csekélyszámu közönség jelenlétében „A zsidóbáró“ c. kor- és jellemrajz adatott. Kiválóan jó alakítást nyújtottak: Kompoltiné (Leonóra), Polgár (Smüle), Kövessi (Spürer). Vida Etel (Irma) mint mindig, ma is kedves jelenség volt. Polgár előadott kupléért élénk tapsokat nyert.

Folyó hó 1-én (vasárnap) „A háromszéki leányok“ c. népszínmű került színre. A darab maga igen gyönges s e gyöngesség még kiróbbá vált a személyzet csekély száma által, mely megjegyzésünk különösen a női személyzetre vonatkozik. Nekünk kissé komikusnak tűnt föl a négy uzoni lány fenyegetőzése, hogy majd megmutatják ok Brassónak, hogy kik ok. — Kompoltiné (Katica) tüzről pattant székely leány eleven játékával s jól pezsgő nyelvecskéjével ez alkalommal is megnyerte a közönség rokonszenvét. II. és III. fölvonásbeli régi jó, zamatos magyar dalait zajos taps közt ismételnie kellett. Solymosi (Sziksz) és Kövessi (Veimuth) kitűnően személyesített szerepeikkel, jóízű humorukkal több ízben megkacagtatták a közönséget. Kifogástalan alakítást nyújtottak: Krassóiné (Róza), Polgár, polgármesteri kis szerepében, Demény (Donkos) és Krassói (József). Demény maszkja igen jó volt, csak azt találtuk kissé különösnek, hogy a tatárbetörések korabeli háromszéki löfőszékely kockás pantallóban jelent meg a színpadon.

3-án (kedden) Kompoltinét ért sulyos családi gyász folytán az előre hirdetett „Velencei kalmár“ helyett a „Vasember“ került színre.

Az egész előadáson ugyancsak meglátszott, hogy a darab szükségéből rögtönösen rántatott elő, bár a jobb erők minden tehetségükkel igyekeztek ellensúlyozni a fogyatkozást. Az egyetlen nagyobb női szerepet (Edith) Krassóiné személyesítette csinos alakkal s nagy igyekezettel. Kár, hogy szakgatott lélekzetvétele folytán beszéde is töredezett és hatástalanná válik. A körülményeket tekintetbe véve, jó alakítást nyújtottak: Kövessi (Szentgáli), Demény (Bárdi), Krassói (Andor), ki azonban kéztartására kissé több figyelemmel lehetne, és kis szerepében Körössiné (Bárdi neje) s Polgár.

4-én (szerdán) szintén műsorváltozás folytán „Tricoche és Cacolet“ francia vígjáték adatott, a címszerepekben Solymosi (Tricoche) és Polgár (Cacolet) urakkal, kik mindketten vetélkedve törekedtek az estét minél kellemesebbé tenni a közönségnek. Ebbeli törekvésüket teljes siker is koronázta, a mennyiben az est művelzet tekintetében játékok által egyikévé lett a legsikerültebbeknek. Elismerés jelül a II. fölvonás végén lámpák elé is tapsoltattak. Krassóiné (Bernardine) hangja ez estén is gyöngének mutatkozott. Krassói (Emil hg) pedig folytonosan ököibe szorított kezekkel játszott, mi bizonyára nem volt szerepében.

5-én (csütörtökön) ismét vidám esténk volt. „Papagéno“ c. vígjáték adatott, a címszerepekben a társulat kitűnő komikusával, Polgárral. Vele osztottak az est sikerében a közönség kedvencei: Kompoltiné (Magda), Vida Etel (Vera) és Kövessi (Turné). Kompoltiné és Vida Etel kifogástalan játékokon kívül ez estén III. fölvonásbeli izéles toillette-jeikkel is meglepték a közönséget, mely sűrű tapsokkal jutalmazta kedvencei odaadó igyekezetét. Jók voltak: Körössiné (Kocorné), Kompolti (Gyutacs), Krassói (Flóttás) és Keller (Argyelán). Általában az est egyike volt a legjobbaknak a társulat eddigi szereplésében; telt ház, hálás közönség, eleven darab, ambiciózus s tehetséges személyesítők, jó összjáték, megfelelő kiállítás voltak azon tényezők, melyek törekvő társulatunk részére a sikert biztosíták.

7-én (szombaton) „Rip van Winkle“ nagy regényes operette került színre csekély sikerrel. Nem valami rendkívüli igényekkel léptünk ez estén Thália templomába, ismervén a társulat gyöngességét, mely nem igen enged meg, hogy „Rip van Winkle“ s hozzá hasonló komolyabb énekes művek teljes sikerrel legyenek színre hozhatók még a mi kis színpadunkon is, de — meg kell vallanunk — az előzők után mégis többet vártunk, mint a mennyit kaptunk. Az unalomig egyforma díszletek, s a vonatott, nehézkes, kedvet-

len összjáték fölött elkedvetlenül közönség közönye csak alig-alig engedett föl egyik-másik jobban megjátszott jelenetnél vagy kifogástalan énekszámánál. Már a diszletezésnél is jókora baklövés követetett el az által, hogy az I. és III. főlvonás ugyanazon háttérrel bírt, holott a nagy változás magában a szövegben is világos kifejezést nyer. A személyzet száma ez estén már kevesebb kívánni valót hagyott fenn. Ennyit a darab kiállításáról. Az egyes szerepek személyesítőiről — az egy Kompoltinét kivéve — általában konstatálnunk kell, hogy kivétel nélkül kisebb-nagyobb fokú indispozícióval küzdöttek. Kompoltinét (Lisbeth, Alice) volt az egyetlen, ki szép s erős hangon kifogástalanul előadott dalaival, érző, kifejezőteljes és természetes játékával képes volt megtörni a közönség közönyét, mely azután többször jutalmazta tapssal kezvenct; II. főlvonásbeli dalai, játéka s izléses toillettejei annyira tetszetek, hogy a főlvonás végén lámpák elé is hivatott, III. főlvonásbeli levélárját pedig zúgó taps közt ismételtette meg vele a kisse már nekihevíült közönség. Vida Etel (Katrina) ez esti szereplésével is meggyőzött bennünket multkori ítéletünk helyességéről. A kisasszony kedves, megnyerő színpadi alakjával komoly törekvést és nagyfokú szorgalmat egyesít, s ha kedves hangja több erőt és iskolát nyer, s a színpadon több otthonosságot szerez, Thalia papnói sorában még kiváló helyet biztosíthat magának. Meg több kifogás tehető Kiss (Rip) szereplése ellen. Kisse eddig csupa másod- és harmadrendű szerepekben láttuk, hol jól megálta helyét; ma azonban meglepetéssel láttuk Rip jobb erőt is ugyancsak próbára tevő nehéz szerepében, melynek nehézségeivel — mint előre is sejtettük — megküzdeni képes nem volt. Hangja több ízben fölmondá a szolgálatot s legszebb énekszámait hatás nélkül hangzottak el hangjagyöngesége miatt. Játéka is sok kívánni valót hagyott fenn s csak a III. főlvonásban kezdett magasabb lendületet venni. Solymossi (Derrick) kifogástalanul személyesített, bár nála is észrevettünk egy csekély indispozíciót. Irányában nagyon el vagyunk kényeztetve, s megszokott jóízű, humoros s miniatör művészi alakításának legcsekélyebb fogyatkozása is kellemetlenül érint. Kisebb szerepeikben jók voltak: Polgárné (Charlotte), bár kisse túl élénken mozgott; Kövessi (Van der Bilt), Krassói (Adrien) és Körössi (Nick). Sikertült volt s tapsot aratott Körössi Valeria (Adrien) és Krassói J. (Alice) kis kettőse. — A karok számára kisse több figyelmet ajánlunk.

Sán (vasárnap) ismét kellemes estét szerzett a társulat a csekély számú közönségnek a „Rezervisták“ c. bohózat színrehozatalával. Ugy a darab, mint az előadás nagyobb fokú érdeklődést is megérdemelt volna, mint a milyenben közönségünk részesít. Sajátságos tünemény színházlátogató közönségünknel, hogy téletszünetes előadások alkalmával, legyen az előadott darab bármilyen, a hó (bérletes) pártolástól egyszerre a leghidegebb közönybe csap át. Ez estén is csak úgy tántogtak az üres széksorok; intelligens közönségünk csaknem kivétel nélkül távollétével tündöklő pártolá a színészetet, pedig ez alkalommal igazán élvezetes estét foztá meg magát. Lehet-e nem élvezetes oly est, melyen a kitünő triumvirátus tagjai, Solymossy, Polgár és Kövessi (Lárányi, Butter és Dorogi) magukat teljesen elemőkben érezve hálás szerepeikben kiváló tehetségek s nemes ambíciójuk egész erejével töre-

kedtek földadatukat minél tökéletesebben megoldani s az est sikerét fokozni. Mindhárom tökéletes alakítást nyújtottak s teljesen kielégítették vára-kozásukat, mely pedig velők szemben ugyancsak magas fokozat áll. — Kifogástalan, mondhatnók művészi alakításukért az I. és III. főlvonás végén a lámpák elé is tapsoltattak. E jeles triumvirátus mellé méltán sorakoznak kisebb szerepeik kifogástalan megjátszásával Kompoltinét (Virányi Róza), Vida Etel (Örzi), Krassóiné (Jolán) és Keller (b. Cinege). Egyetlen kifogásunk az előadás ellen azon óriási figyelmetlenségre vonatkozik, melyet a diszletezésnél az alkalommal is tapasztaltunk. Az I. főlvonás címe u. i. az osztr. államvasút budapesti pályaháza volt, de a háttér mégis fenyeves erdő képezte. A társulat s a maguk érdekében is e tekintetben kisse több körültekintést ajánlunk a rendezőknek.

10-én, kedden, Solymossi jutalomjátékául „Lumpácius“ bohózat adatott szép számú közönség előtt. Az előadás ugy részleteiben, mint egészében egyike volt a legsikerültebbeknek. Solymossi (Cerna) force-szerepében valóságos remekelt, kitünő alakításával, jóízű humoros játékával számtalanszor megkacagtatta a közönséget, mely ezért több ízben zajos tapssal adózott a kitünő művészek. Mellette kifogástalan, sőt dicséretre méltó alakítást nyújtottak Kompolti (Enyves) és Körösi (László), kik szintén több ízben részesültek a közönség tetszésnyilatkozataiban. Kis szerepeikben kifogástalanok voltak Kompoltinét és Vida Etel, ki ez estén kifogástalanul énekel.

11-én (szerdán) Demény társulati titkár jutalomjátékául szerfölött csekély számú közönség előtt a „Velencei Kalmár“ színmű került színre. A közönség közönyének lehágozó hatása ellen hiába küzdöttek a szereplők, észrevehető volt az az egész személyzet játékán. Ettől eltekintve azonban ugy az összjáték, mint a főbb szereplők játéka kifogástalan volt. Különösen jó volt Solymossy (Sejlock) alakítása, mely több ízben tapsot is aratott. Kompoltinét, mint eddigelé mindig, ez alkalommal is kifogástalan volt s ugy is mint Portia, ugy is mint jogtudós kedves jelenség volt. Demény (Bassano) szintén kifogástalanul személyesített, valamint Kövessi (Gratiano), Polgár (Lancetor) és Kompolti (Lorenzo). Krassóiné (Zemika) kis szerepében kedves alak volt.

Irodalom.

A „Budapest“ 1890-ik évi képes nagy naptára, mely Wodianer F. és fia ismert fővárosi könyvkiadó cégnek Gracza György szerkesztése mellett most jelent meg a XI. évfolyamában, küldetett be szerkesztőségünkhez. A naptár ugy külső kiállítás, mint beltartalom tekintetében valóban figyelmet érdemel. A nagy jutalomképen kiváló, mely berámázva kép gyanánt szabadiszul használható, több mint 50 szebbnél-szebb képet foglal magában. Szépirodalmi része gazdag és változatos, a mit előre igazol az is, hogy Abrányi Emil, Degré Alajos, Illyés Bálint, Reviczky Gyula, Murai Károly, Erdélyi Gyula, Palágyi Lajos, Sebök Zsigmond, gróf Vay Sándor, Koroda Pál, Bródy Sándor, stb. neveivel találkozunk benne. Tiszti névtára, vásárjegyzéke s egyéb közérdeklő része szintén igen pontos. A naptár ára 60 kr. A ki azonban a „Budapest“ képes politikai napilapra egy esztendőre előfizet, az a szép naptárt ingyen kapja meg; a ki pedig félévre,

az 40 kr kedvezményes áron. Megrendelhető a „Budapest“ kiadóhivatalánál, vagy a fönti kiadó-cégnél (Budapest, IV. sarkantyus-utca 3. sz.) 60 krajcárnak előleges beküldése mellett. Különben e naptár kapható minden hazai könyvtárban.

Magyar népkönyvtár. E cím alatt Mészner Vilmos kiadó új vállalatot indít, mely rövid időn ki fogja szorítani a ponyva termékeit végkép és a magyar népet jó irányu, hazafias szellemű s valóban irodalmi értékű művekkel látja el. Kis, négy ives füzetekben csupa történeti és irodalmi ismereteket terjesztő elbeszélések fog állani a könyvtár. A füzetek megírására a kiadó Rudnyánszky Gyulát nyerte meg, a ki az első nyolc füzet elbeszélésein már dolgozik. Az első füzetekben Petőfi, Mátyás király, II. Rákóczy Ferenc, Kossuth Lajos, Nagy Lajos király, gróf Széchenyi István, a hét vezér és Dózsa György életét és történetét írja meg Rudnyánszky. A vállalat olyan, hogy az erkölcs, a hazafiság és irodalmi jó izlés együtt örvendhet létesülésén.

Vegyes.

— Brázay sósorszesze. Vannak népszerű háziszerek, melyek oly közbecsülésre emelkedtek, miszerint az emberek kisebb bajknál az orvosi rendelményt is szük-ségtelennek tartják s ezeket veszik igénybe. Az ily általános népszerűséggel bíró háziszerek kell, hogy mindenki által méltányoltassanak, mert a közönséget nem lehet megtevesztetni, népszerűsége csakis a valóban jó szer juthat. Ez áll Brázay Kálmán sósorszesze nézve is. E háziszere a legjobb hatásának van elismerve fejfájás, migrain, szem-, fül- és fogfájás, szakgatás, csusz és közhány, stb. ellen. Van valami általános hatás ezen egyszerű szerben, mit a sósorszeszek szerencsés vegyítése és készítése — mint az Brázay Kálmánnak sikerült — eredményezett, miként ezt a társadalom legkiválóbb tagjai számos köszönő levélben nyilvánosan is elismerték. Mint minden jó szer, Brázay készítménye is sok utazóra talált, a ki tehát valódi Brázay-féle sósorszeszt óhajt venni, az figyelje meg az üvegein levő címkét, mely a 45 kros kis üvegen 319. s a 90 kros nagy üvegen 320. számú védjegy-gyel van ismertté téve.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
Reitmann Ferenc.

KÖZLEKEDÉS.

I. Vasuti menetrend.

Szabadka . . .	450*	351	Ó-Becse . . .	500	412
Verucics . . .	520	423	Petrovoszello . . .	530	444
Ó-Kanizsa . . .	542	445	Moholy . . .	550	506
Bogaras . . .	606	511	Ada . . .	605	524
Zenta érk. . .	634	539	Zenta érk. . .	639	558
" ind. . .	709	559	" ind. . .	659	618
Ada . . .	748	638	Bogaras . . .	734	651
Moholy . . .	806	656	Ó-Kanizsa . . .	800	717
Petrovoszello . . .	828	718	Verucics . . .	822	739
Ó-Becse . . .	855	745	Szabadka . . .	849	806

Zenta	644	Szeged	231
Adorján	714	Röszke	301
Ó-Kanizsa	749	Hor. os érk.	321
Martonos	808	" ind.	331
Horgos érk.	829	Martonos	357
" ind.	839	Ó-Kanizsa	429
Röszke	858	Adorján	457
Szeged	923	Zenta	525

ÁRAK:*

	I.	II.	III.		I.	II.	III.
Ada	-.80	-.50	-.30	Petrovosz.	1.40	-.80	-.60
Adorján	-.6	-.30	-.20	Ó-Becse	1.90	1.20	-.80
Bogaras	-.60	-.40	-.30	Ó-Kanizs. sz.	1.10	-.70	-.40
Horgos	1.80	1.10	-.70	Ó-Kanizsa	1.10	-.70	-.40
Martonos	1.40	-.80	-.60	Szabadka	2.00	1.20	-.80
Moholy	1.00	-.60	-.40	Verucics	1.40	-.80	-.60

* Az aláhuzott perek az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő időt jelentik.
** Zenáról számítva.

II. A hajójárat megszünt.

Richter-féle
Horgony-Építő-Szekrények

a legjobb és legolcsóbb ajándékok maradnak, három éven felüli gyermekek számára. Legolcsóbbak azért, mert azoknak szines kövei majdnem elpusztíthatlanok, úgy hogy a gyermekek évekig játszhatnak velök. Minden valódi Építő-Szekrény pompás mintafüzeteket tartalmaz és későbbben kiegészítő-szekrény által rendszeresen megnagyobbítható. Ára: 40 kr., 70 kr., 85 kr., 1 frt. 10 kr. és feljebb. O akadjanak értéktelen utazatoktól és csakis „veres Horgony“ gyári jeggyel ellátott szekrény fogadtassék el. A ki Építő-Szekrényt szándékozik venni, az olvassa el előbb „A gyermek legkedveltebb játéka“ című pompásan színezett könyvet, melyet ingyen küld meg: Richter F. Ad. és társa, Bécs, I. Nibelungengasse 4.

Gyors és biztos segítség gyomorhajók s azok következményei ellen.

Az egészség főntartására, az életnek s ennek folytán a vérnek tisztítására és tiszta állapotban való fönt rtására és a jó emésztés elősegítésére a legjobb s leghatásosabb szer a már is mindenütt ismeretes és kedvelt

ÉLETBALZSAM dr. ROSA-tól.

Ezen életbalzsam a legjobb s leggyógyhatásosabb gyógyfűrekből a leggondos bban van készítve s különösen minden emésztési bajok, gyomorgörs, étvágyhiány, savanyus főbüfögés, vértolias, aranyeres hajók, stb., stb. ellen teljesen hatásosnak bizonyul. Ily kitünő hatásai következtében ezen életbalzsam egy bebizonyult, megbízható háziszerevé lett a népnek. Ára egy nagy üveggel 1 frt. kis üveggel 50 kr. Elismertó íratok ezrei bármiknek betekintés végett rendelkezésre állnak.

Hamisítások elkerülése végett mindenkit figyelmeztetjük, hogy az eredeti átlalam az eredeti utasítás szerint készített „dr. ROSA-féle életbalzsam“ minden üvegecskéje két hurkba van csomagolva, melynek hosszoldalán „Dr. ROSA életbalzsama a „fekete sashoz“ címzett gyógyszerertárból. FRAGNER B. Prága 205-III.“ minden üvegecskéje két hurkba van csomagolva, melynek hosszoldalán „Dr. ROSA életbalzsama a „fekete sashoz“ címen olvasható, széles feleln pedig az ide nyomott védjegy látható.

Dr. ROSA életbalzsama valódián kapható csak a készítő
FRAGNER B.
forakrtárban, gyógyszerertár a „fekete sashoz“ Prágában 205-III. és BUDAPESTEN Török József ur gyógyszerertárnél, Király-u. 12. sz. Budai Emil ur városi gyógyszerertárban a városház-téren.

Az osztrák-magyar monarchia
minden nagyobb gyógyszerertárban van raktár ezen életbalzsamból.

Ugyanott kapható

„PRÁGAI ÁLTALÁNOS HÁZIKENŐCS“

több ezer hányallatkozattal ellátott biztos gyógyszer mindenféle gyuladások, sebek és gonyedések ellen. Ezen kenőcs biztos ered ményvel használható a női emlő gyuladásánál, a tej tepeedésnél s az emlő mekő nyedésnél szükösztől, kelvényéne, verdaganaoknál, genyes fakadékoknál, pokolvarnál, körömyöknél, az ugyneve. ett körömyfergőknél, elkményedéseknél, főpuffadásoknál, mirigydaganaoknál, szirdaganatoknál, érzékeny tagoknál, stb. Minden gyuladást, daganatot, alkeményedést, főpuffadást a leggyorsabb idő alatt eltávolít, s a hol már gonyedés mutatkozik, ott a daganatot leggyorsabb idő alatt rajdalom nélkül fősiszítja, kifejezi és kigyógyítja.

Kapható 25 és 35 krajcáros szelencékben.

Óvás! Mintan a prágai általános házi kenőcsöt sokszor utánozzák, mindenkit figyelmeztetjük, hogy ez eredeti utasítás szerint csak nálam lesz készítve s csak akkor valódi, ha a sarga színű, melybe töltetik, vörös használati utasításokba (melyek 9 nyelven nyomták) és két kártonba, melyen az ide nyomott védjegy látható — burkolva van.

HALLÁSI BALZSAM a legbizonyosabb, számtalan próbát által legbiztosabbnak elismert szer a nehézhallás kigyógyítására s egészen elvesztett hallási tehetség visszanyerésére. Egy üveggel 1 frt.